DERS BİLGİ FORMU

<table>
<tr><td>DERSİN ADI</td><td colspan="4">HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ</td></tr>
<tr><td>DERSİN SINIFI</td><td colspan="4">11. Sınıf</td></tr>
<tr><td>DERSİN SÜRESİ</td><td colspan="4">3 Ders Saati</td></tr>
<tr><td>DERSİN AMACI</td><td colspan="4">Bu derste öğrenciye; hasta ve yaşlı psikolojisi ve aktif yaşlanma kavramları ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.</td></tr>
<tr><td>DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI</td><td colspan="4">1. Psikoloji ile ilgili temel kavram ve olguları açıklar.
2. Kişilik özellikleri ve davranış bozukluklarını açıklar.
3. Duygu-durum kontrolü kavramlarını açıklar.
4. Hasta ve yakınlarına psikolojik destek verme ilkelerini açıklar.
5. Sağlıklı ve aktif yaşlanma ile ilgili kavramları açıklar.
6. Afet ve travmalarda psikolojik destek sağlar.
7. Şiddet, ihmal ve istismar kavramlarını açıklar.
8. Ruh sağlığı ve psikolojik bozukluklarla ilgili kavramlar ve ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlama ilkelerini açıklar.</td></tr>
<tr><td>DONATIM VE ORTAM, DERS ARAÇ VE GEREÇLERİ</td><td colspan="4">Ortam: Sınıf Ortamı
Donanım: Etkileşimli Tahta, Projeksiyon Cihazı, Bilgisayar.</td></tr>
<tr><td rowspan="10">DERSİN KAZANIM TABLOSU</td><td>ÖĞRENME BİRİMİ</td><td>KAZANIM SAYISI</td><td>DERS SAATİ</td><td>ORAN (%)</td></tr>
<tr><td>Psikoloji İle İlgili Temel Kavram Ve Olgular</td><td>6</td><td>12</td><td>11</td></tr>
<tr><td>Kişilik Özellikleri</td><td>3</td><td>12</td><td>11</td></tr>
<tr><td>Duyguları Kontrol Etme</td><td>5</td><td>10</td><td>9</td></tr>
<tr><td>Hasta Ve Yakınlarına Psikolojik Destek</td><td>5</td><td>18</td><td>17</td></tr>
<tr><td>Sağlıklı Ve Aktif Yaşlanma</td><td>3</td><td>26</td><td>25</td></tr>
<tr><td>Afet Ve Travmalarda Psikolojik Destek</td><td>4</td><td>12</td><td>11</td></tr>
<tr><td>Şiddet, İhmal Ve İstismar</td><td>2</td><td>8</td><td>7</td></tr>
<tr><td>Ruh Sağlığı Ve Psikolojik Bozukluklar</td><td>3</td><td>10</td><td>9</td></tr>
<tr><td>TOPLAM</td><td>31</td><td>108</td><td>100</td></tr>
</table>

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Psikoloji İle İlgili Temel Kavram Ve Olgular	**1.Psikoloji**	**1.Psikolojideki kuramları açıklar.** • Psikolojinin konusu, amacı, alanı ve yaklaşımları açıklanır. • Psikolojide kullanılan bilimsel yöntemler açıklanır.
	2.Sağlık Psikolojisinin Çalışma Alanları	**2.Sağlık psikolojinin çalışma alanlarını açıklar.** • Sağlık psikolojisinin alanları açıklanır. • Sağlık davranışları açıklanır.
	3.Organizma ve Çevre	**3.Fiziki çevrenin organizmaya etkilerini açıklar.** • Organizmayı ve çevre kavramlarını tanımlanır. • Fizik çevrenin organizmaya etkisini açıklanır. • İhtiyaç, dürtü ve güdüyü açıklanır. • Sosyal çevrenin organizmaya etkisini açıklanır. • Tutumların işlev ve özelliklerini açıklanır.
	4.Algı	**4.Algının özelliklerini açıklar.** • Algının özelliklerini açıklanır. • Algıyı etkileyen etmenleri açıklanır.
	5.Bilinç	**5.Psikolojide normal ve farklı bilinç durumlarını açıklar.** • Bilinç durumunu açıklanır. • Farklı bilinç durumunu açıklanır. • Farklı bilinç bozukluklarını açıklanır. • Uyku bozuklukları açıklanır. • Madde bağımlığı kavramı ve belirtileri açıklanır.
	6.Öğrenme ve Bellek	**6.Öğrenme ve bellek süreçlerini açıklar.** • Öğrenme türlerini ve süreçlerini açıklanır. • Öğrenme üzerine etkili olan unsurları açıklanır. • Bellek süreçlerini açıklanır. • Belleğin temel işlevlerini sıralanır. • Unutma nedenlerini sıralanır. • Bellek güçlendirici yöntemleri sıralanır
Kişilik Özellikleri	**1.Kişilik Ve Gelişim Dönemleri**	**1.Gelişim dönemlerini açıklar.** • Kişilik gelişimindeki kuramları açıklanır. • Kişilik testlerini sıralanır. • Çocuklardaki gelişim dönemlerini açıklanır. • Gençlik döneminin gelişimsel görevleri

		sıralanır. • Yetişkinlik Döneminin Gelişimsel Görevleri sıralanır. • Gençlik ve ergenlik döneminde görülen değişimleri sıralanır.
	2.Kendini Gerçekleştirme	**2.Kendini gerçekleştirme kavramını açıklar.** • Kendini gerçekleştiren insanın özelliklerini açıklanır. • Bireyin kendini gerçekleştirmesini sağlayan davranışları sıralanır. • İnsancıl yaklaşım kuramını açıklanır. • Maslow'un İhtiyaçlar Kuram'ını açıklanır. • Rogers'in Benlik Kavramı ve Kendini Gerçekleştirme açıklanır.
	3.Davranış Bozuklukları	**3.Normal davranış ve davranış bozukluklarını açıklar.** • Normal ve anormal davranışları açıklanır. • Normal Dışı Davranışlar Sergileyen Kişilerin Özellikleri sıralanır. • Normal Davranış Sergileyen Kişilerin Özellikleri sıralanır. • Anormal davranışların nedenlerini sıralanır. • Anormal davranışları sınıflandırılır.
Duyguları Kontrol Etme	**1.Öfke**	**1.Öfkeyle baş etme yollarını açıklar.** • Öfkenin nedenlerini açıklanır. • Öfkenin belirtilerini sıralanır. • Öfkeyi ifade etme biçimlerini açıklanır. • Öfke kontrolü yöntemlerini açıklanır.
	2.Kaygı	**2.Kaygı ile baş etme yollarını açıklar.** • Kaygı oluşturan durumları açıklanır. • Kaygı nedenleri ve belirtilerini sıralanır. • Kaygı ile başa çıkma yollarını açıklanır.
	3.Çatışma	**3.Çatışmaya ilişkin yönetsel yaklaşımları ve çatışma yönetiminde izlenecek teknikleri açıklar.** • Çatışmanın olumlu olumsuz yönlerini açıklanır. • Çatışmaya ilişkin yönetsel yaklaşımları açıklanır. • Çatışma yönetiminde izlenecek yöntemleri açıklanır.
	4.Sorun Çözme	**4.Sorun çözmenin aşamalarını açıklar.** • Sorun çözmenin aşamalarını sıralanır. • Çözüm yollarını sıralanır.

Hasta Ve Yakınlarına Psikolojik Destek	**5.Zaman Yönetmi**	**5.Zaman yönetimi tekniklerini açıklar.** • Zaman yönetiminin amacını ve önemini açıklanır. • Zaman yönetimi tekniklerini açıklanır. • Zaman yönetimindeki engelleri açıklanır. • Zaman yönetiminde acil ve önemli işleri sıralanır.
	1.Pediatrik Hastaya Psikolojik Destek	**1.Hasta Hakları Yönetmeliği ve Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrultusunda pediatrik hastaya psikolojik destek sağlar.** • Çocuklarda gelişim dönemlerinin önemi açıklanır. • Çocuk haklarını açıklanır. • Pediatrik hastaya yaklaşım ilkelerini açıklanır. • Hasta Hakları Yönetmeliği ve Çocuk Hakları Sözleşmesi referans alınmalıdır. • Pediatrik hastaya psikolojik destek verirken, empati ve sabırlı olmanın önemi üzerinde durulur.
	2.Geriatrik Hastaya Psikolojik Destek	**2.Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda geriatrik hastaya psikolojik destek sağlar.** • Geriatrik hastanın özellikleri açıklanır • Geriatrik hastaya yaklaşım ilkeleri açıklanır. • Hasta Hakları Yönetmeliği referans alınmalıdır. • Geriatrik hastaya psikolojik destek verirken, empati ve güler yüzlü olmanın önemi üzerinde durulur.
	3.Sosyal Hizmete Muhtaç Hastaya Psikolojik Destek	**3.Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda sosyal hizmete muhtaç hastaya psikolojik destek sağlar.** • Sosyal hizmete muhtaç hastaların özelliklerini sıralanır. • Sosyal hizmete muhtaç hastalara yaklaşımı açıklanır. • Hasta Hakları Yönetmeliği referans alınmalıdır. • Sosyal hizmete muhtaç hastaya psikolojik destek verirken, yardımseverlik ve güvenin önemi üzerinde durulur.
	4.Kayıplarda Psikolojik Destek	**4.Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kayıplarda psikolojik destek sağlar.** • Ani ölüm karşısında tepkileri ve bu durumlarda psikolojik destek sağlama açıklanır. • Amputasyonda psikolojik destek sağlama adımları açıklanır. • Hasta Hakları Yönetmeliği referans alınmalıdır. • Kayıplarda psikolojik destek sağlarken,

		sağlık personelinin davranışlarının güven verici olması ve empati kurabilmesinin önemi üzerinde durulur.
	5.Kronik ve Terminal Dönemdeki Hasta ve Yakınlarına Psikolojik Destek	**5.Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kronik ve terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar.** • Kronik hastalığı olan hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlamayı açıklanır. • Terminal dönemdeki hasta ve yakınlarında görülen tepkileri sıralanır. • Terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlamayı açıklanır.
	1.Temel Gerentoloji Kavramları	**1.Temel Gerontoloji kavramlarını ayırt eder.** • Gerentoloji temel kavramları açıklanır. • Gerentoloji uğraş alanları açıklanır.
	2.Yaşlılıkta Ortaya Çıkan Değişiklikler	**2.Yaşlılıkta ortaya çıkan değişiklikleri açıklar.** • Yaşlılıkla ilgili temel kavramlar açıklanır. • Yaşlanma sürecindeki fiziksel, zihinsel değişiklikler açıklanır. • Yaşlılıkta sosyal ilişkiler ve birey, fizik ve çevre ilişkileri açıklanır.
Sağlıklı Ve Aktif Yaşlanma	**3.Sağlıklı ve Aktif Yaşlanma İlkeleri**	**3.Yaşlının sağlıklı ve aktif yaşlanma ilkelerine uygun davranışlarda bulunmasında ve manevi ihtiyaçlarını karşılamasını kolaylaştırmada yardımcı olur.** • Aktif ve başarılı yaşlanma kavramlarını, aktif ve başarılı yaşlanmada ekonomik ve sosyal etkenler ayırt edilerek açıklanır. • Aktif yaşlanmada beslenme, egzersiz, boş zamanları değerlendirme, düzenli uyku, kazalardan korunmanın önemi açıklanır. • Aktif yaşlanma sürecinde yaşlının manevi-dini ihtiyaçları karşılamasını kolaylaştırmada yapılacaklar açıklanır. • Sağlık Bakanlığı Türkiye Sağlıklı Yaşlanma Eylem Planı ve Uygulama Programı referans alınır.

Afet Ve Travmalarda Psikolojik Destek	**1.Afetlerde Psikolojik Yaklaşım**	**1.Afete maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.** • Afeti ve felaket kavramlarını açıklanır. • Afet sonrası bireysel davranış aşamalarını açıklanır. • Afetzedelerde görülebilecek ruhsal tepkileri açıklanır. • Afetzede yetişkinde ortaya çıkabilecek ruhsal belirtileri açıklanır. • Afetzede çocukta ortaya çıkabilecek ruhsal belirtileri açıklanır. • Ruhsal sorunlarla baş etme yollarını açıklanır. • Afet sonrası psikolojik destek sağlama basamaklarını açıklanır. • Afetzedelere müdahale esnasında soğukkanlı, sakin ve kontrollü olmanın önemi üzerinde durulur.
	2.Travmalarda Psikolojik Yaklaşım	**2.Travmatik olaylara maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.** • Travmanın yarattığı ruhsal sorunları açıklanır. • Stres altında ve tehlike ortamındaki hastaya yaklaşımı açıklanır. • Stres yönetimini açıklanır.
	3.Saldırgan ve Ajite Hastaya Psikolojik Yaklaşım	**3.Saldırgan ve ajite hastaya yaklaşım ilkelerini açıklar.** • Saldırgan kişiye yaklaşımda genel ilkeleri açıklanır. • Saldırganlığa neden olabilecek hastalıkları ve saldırganlık riskini artıran nedenleri açıklanır. • Saldırganın kurbanlarına yaklaşımını açıklanır. • Saldırgan ve ajite hastaya yaklaşımda kararlı ve kesin mesajlar vermenin, yargılamadan, sınır ve kurallar koyarak yaklaşım sergilemenin önemini vurgulanır.
	4.Tükenmişlik Sendromu	**4.Tükenmişlik sendromuyla baş etme yollarını açıklar.** • Tükenmişlik sebeplerini açıklanır. • Tükenmişlik belirtilerini açıklanır. • Tükenmişlikten korunmak için bireysel düzeyde alınacak önlemleri açıklanır. • Tükenmişlikten korunmak için organizasyon düzeyinde alınacak önlemleri açıklanır. • Sağlık personelinin tükenmişliğinin önlenmesini açıklanır.

Şiddet, İhmal Ve İstismar	**1. Hasta Ve Yaşlı Bireylere Uygulanan Şiddet, İhmal Ve İstismar**	**1.Hasta ve yaşlı bireylere uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.** • Şiddet, ihmal ve istismar kavramlarını açıklanır. • Hasta ve yaşlılara uygulanan şiddet, ihmal ve istismar türlerini ve belirtilerini açıklanır. • Hasta ve yaşlılara uygulanan şiddet, ihmal ve istismar nedenlerini açıklanır. • Hasta ve yaşlılara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın önlenmesini açıklar • İhmal ve istismarda psikolojik desteğin önemini açıklanır. • İhmal ve istismarlarda iş birliği yapılacak kurumları sıralanır. • Şiddet, ihmal ve istismar durumu yaşayan kişiye yaklaşımda; sağlık personelinin güven ortamı yaratması, iletişim kurallarına özen göstermesinin önemi üzerinde durulur.
	2. Çocuklara Uygulanan Şiddet, İhmal Ve İstismar	**2.Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.** • Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismar türleri ve belirtilerini açıklanır. • Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın nedenlerini açıklanır. • Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarının önlenmesini açıklanır. Çocuklara yaklaşımda yardımseverlik ve merhamet kavramlarının önemi üzerinde durulur.
Ruh Sağlığı Ve Psikolojik Bozukluklar	**1.Ruh Sağlığı Ve Duygu Durum Bozuklukları**	**1.Ruh sağlığı ve önemini ayırt eder.** • Ruh sağlığı kavramı açıklanır. • Yaşam dönemlerine göre ruh sağlığının önemi açıklanır. • Yaşlılarda ruh sağlığının önemi açıklanır. • Ruh sağlığı iyi olan bireyin genel özelliklerini sıralar. • Ruh sağlığı bozukluklarında damgalanma ve sonuçları açıklanır.
	2.Yaşlılarda Sık Görülen Ruhsal Hastalıklar	**2.Ruhsal bozukluklarda görülebilecek belirti ve bulguları ayırt eder.** • Psikiyatrik hastalıklarda görülebilecek belirtileri gruplandırılır. • Genel görünüm ve dışa vuran davranıştaki bozuklukları sıralanır. • Bilinçteki bozuklukları sıralanır. • Yönelimdeki bozuklukları sıralanır. • Dikkatteki bozuklukları sıralanır. • Bellekteki bozuklukları sıralanır. • Algılamadaki bozuklukları sıralanır. • Düşünce bozukluklarını sıralanır. • Duygu durum ve duygulanımdaki

		bozuklukları sıralanır. • Psikomotor aktivitedeki bozuklukları sıralanır.
	3.Yaşlılarda Sık Görülen Ruhsal Hastalıklarda Bakım Yaklaşımları	**3.Ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlar.** • Psikolojik bozukluklar açıklanır. • Kaygı (anksiyete) bozuklukları açıklanır. • Somatoform bozukluklar açıklanır. • Disosyatif bozukluklar açıklanır. • Yeme bozuklukları açıklanır. • Duygu durum bozuklukları açıklanır. • Şizofreni açıklanır. • Deliryum ve demans açıklanır. • Alzheimer açıklanır. • Madde kullanımı açıklanır. • Kişilik bozuklukları açıklanır.

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Öğrencilerin araç ve gereçleri iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun kullanmalarına yönelik açıklamalar yapılmalıdır.
- Zümre öğretmenler kurulu temrinlerden okulun fiziki şartlarına, atölye ve öğrenci sayılarına ve seviyelerine göre uygun olanları seçerek uygulayacaktır.
- Bu derste öğrencilere yaptığı çalışmalara sınıf arkadaşlarına sunmasına fırsat verilerek iletişim becerilerinin gelişmesi sağlanılmalıdır.
- Anlatımdan ve örnek çalışmalardan sonra, dersin öğrenme kazanımlarının öğrencide pekiştirilmesi amacıyla birden fazla uygulama faaliyeti yapılmalıdır.
- Bu derste, merhamet, saygı ve yardımseverlik ile ilgili tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir.